

Upoštevaj!

Pred vrnitvijo, prevozom v domovino (ne pri reševanju, premestitvi v domovini in tujini) se brezpogojno poveže s:

– Tyrolean Air Ambulance (++ 43 (0) 512 22422) ali z
– Austria Collegialität (++ 43 (01) 21175-1190), fax ++ 43 (01) 21175 1199 (uradne ure!).

Če tega ne storite, ste upravičeni samo do odškodnine največ 10.000 ATS.

Osnova za pogodbo

Osnova so »Splošni pogoji za zavarovanje (AUVB 1995) [»Allgemeine Bedingungen für die Unfallversicherung«] kot tudi »Splošni in dopolnilni pogoji za zavarovanje za primer civilne odgovornosti (AHVB, EHVB 1985)« [»Allgemeine und ergänzende Bedingungen für die Haftpflichtversicherung (AHVB, EHVB 1986)«].

ČLANSTVO V OeAV**Možnost včlanitve za inozemce**

Po podatkih s sedeža OeAV je članstvo ne glede na državljanstvo in kraj stalnega bivanja člana možno v katerikoli sekciji; za naše državljane oziroma člane pridejo iz praktičnih razlogov verjetno najbolj v poštev koroška in štajerska obmejna društva, npr. Beljak, Celovec, Borovlje, Železna Kapla, Gradec itn.

Z vpisom ima član iz tujine iste pravice in dolžnosti kot avstrijski državljani: do 50 odstotkov popusta v avstrijskih, nemških in južnotirolskih kočah (545 koč) ter članske pravice v nadaljnjih 1300 kočah v Franciji, Italiji, Liechtensteinu, Nemčiji, Španiji in Švici. Popusti so možni tudi v prek 70 zasebnih gostilnah ter vrsti dolinskih zavetišč.

Zakonski partnerji članov imajo pri plačilu članarine popust, otrokom na željo staršev ni treba plačati članarine.

Obstaja možnost cenenih dopustov v planinskih kočah. Dejavnosti so podobne kot v naših planinskih društvih, npr. planinska vzgoja, trekinci, odprave, varstvo okolja, podatki vremenske službe (internet, zapis s traka na odzivniku 00 43 (0) 450-19 90 00 00-11 ter 16-19, pogovor z meteorologom ali gorskim vodnikom 00 43 (0)512 28 16 00 ter 6 brezplačnih številki »Alpenvereins-News« letno. S popustom so na voljo zbornik (Alpenvereinsjahrbuch) in 67 kvalitetnih planinskih zemljevidov v merilu 1 : 25000.

Članarina

Mladina (do 18 let) 170 ATS, mlajši člani (19–25 let) 390 ATS, člani (26–60 let) 530 ATS, starejši člani (nad 61 let) 390 ATS, zakonski partnerji 390 ATS.

Društva navadno zaračunajo manjši pribitek, približno 30 ATS, članom iz tujine tudi do 150 ATS (Celovec).

SKLEP

Cilj prispevka, kateremu bodo po možnosti sledili podobni članki o zavarovanju pri SAC, FFM, CAI in drugih, nima namena propagirati OeAV ali katerikoli drugo organizacijo ali jim celo dajati prednost pred članstvom in storitvami v slovenski planinski organizaciji. Podatki in prispevku služijo informiranju članov slovenske planinske organizacije o možnosti zavarovanja članov OeAV za primer škode, ki lahko sledi iz hoje v gore.

Snovalci našega zavarovanja lahko primerjajo naše možnosti in jih morda lahko še kaj izboljšajo.

Našim članom, ki pogosto zahajajo v gore zunaj Slovenije, bi dodatno zavarovanje in možnosti v okviru članstva v OeAV verjetno ne pomenilo prav velike obremenitve (glede na druge stroške ture, potovanja), v primeru nesreče pa skoraj gotovo precej ugodnosti.

DRAMATIZIRANE TRIGLAVSKE PRAVLJICE MIRKA KUNČIČA

SKRIVNOST BLAŠČEVE JAME**STANKO KLINAR**

Dramatizacija Triglavskih pravljic. Hudomušna povest.

Avtor: **Mirko Kunčič**

Priredba: **Marsel Gomboc**

Režija: **Leona Gomboc**

Igralska skupina Dovški oder. Premierno uprizorjeno v dvorani Kulturnega doma na Dovjem v petek, 26. marca 1999, kasneje več ponovitev.

Res na odski postavitvi Kunčičevih Triglavskih pravljic ni nič alpinističnega (nič »six plus«), vendar tako pravljice kot njihova uprizoritev rastejo iz prosvetne tradicije **Jakoba Aljaža** in njegovih ljudi pod Triglavom, so torej kar najtesneje povezane z imenom Triglav in jih to nemara opravičuje, da se njihova omemba sme prikazati na straneh Planinskega vestnika.

»Kadar rjovejo viharji, se drevesa svojih korenin zave-do,« je staro geslo **Mateja Bora**. In kaj ima spomin na partizana Bora opraviti z ubežnikom Kunčičem, ki je kot tujec, samoizgnanec, a preboden s sedmerimi meči domoljubnega hrepenenja, legel k počitku v argentinskih pampah? Veliko, korenine domoljubja so namreč skupne. In naši prelomni časi so napeljali mlado, domovinsko ozaveščeno igralsko skupino prav na te davne temelje slovenske starožitnosti. Domačim ljudem so dali nekaj tako domačega, nekaj tako našega, da je bila edino prava obleka za predstavo domača dovška beseda, ki je ljubeznivo božala domačo publiko po duši in srcu, da se je vsa dvorana kot enovito drevo, brez zakrnelih idejnih vrhačev in kljubovalnih političnih vej čutila privezano nazaj na stare korenine in brez besed vzklikala v svojih prvinskih globinah: »To smo mi! Tu smo doma! Živelci Slovenci!«

Škompnik

Foto: Toni Milonik

Predstava sicer nima enotnega dejanja in je bolj pri-povedna kot dramska, nekakšen roženkranc tenko povezanih sličic, dejanih v okvir poti do Blaščeve jame (popotnika k jami sta domačin Vričev Fronc in mestni pisec pravljicar Bukovnik), kjer se nazadnje tudi nič izjemno pretresljivega ne zgodi – in je nekoliko dolgo-vezno in neudobno odmoliti tak roženkranc na teh straneh z vso njegovo nanizano vsebino, in moram bralcem z vsebino prizanesti – vendar je treba poudariti, da je teža impresije ravno na posameznih sličicah, ki so se nekatere bolj, druge manj (hudomušno! – glej podnaslov igre) posrečile, a nazadnje težišče sploh ni na humorju, temveč na »našosti«. Na dan so priplavala vsa mogoča domačijska in ledinska imena, ki gnezdiijo samo še v najbolj odmaknjenih kotičkih starega krajev-nega spomina, in vraže in uroki, stara vera v žark žene in njihov mesečinski ples, pa gorski škrat pa škompnik pa krugaljež pa vešča – skrivnostna domišljajska bitja, s katerimi krjavelski zakotneži (kruljavi Štefan, Paštbarjev Jók, puščavnik Sabljica) in šintarice (Ži-lijeva Anca) in drugi posebneži davnih dovskih dni po vsej priliki živijo navadnim ljudem nedostopno, napol čarovniško intimno življenje. Če že stopi na oder še kak »navaden« človek (Skrablejev Janez, pravljicar Bukov-nik, Vričev Fronc), se mora kar najhitreje pogrezniti v pajčolanasto zastrto čudaštvo in tajinstvena verovanja, sicer mu v pravljici ni preživetja.

Obstoji nevarnost, da se morda prav zaradi krajevne domačijskosti na kakem drugem odru predstava ne bo tako posrečila (čeravno je Kunčič na mnogih koncih, zlasti v rodnih Lescah, visoko cenjen), vendar ta pomi-sel niti najmanj ne krati navdušujočega aplavza mladi ekipi, ki je uvoženi rock'n'roll, disco in punk vrgla za plot (če se je taki amerikanizaciji sploh kdaj vdinjala) in se »vrnila domov«. Marsel Gomboc je spočel zadevo v glavi in jo po Kunčičevi predlogi napisal kot igro, Leona Gomboc jo je režijsko postavila na oder in jo med pred-stavo podpirala z domačo glasbo iz ozadja. Vezna dra-matis personae sta sam pravljicar, v odrskega gospoda Bukovnika preoblečeni Mirko Kunčič, odigral ga je kar Marsel Gomboc, in njegov »oproda«, vodnik Vričev

Fronc, ki ga je odigral **Franci Koradžija**. Na premiero je bila povabljena Kunčičeva rodna hči gospa **Marjanca Lešer**, ki se je presrečna odzvala z izdatnim sprem-stvom sorodstva iz Savinjske doline. Med njimi in za njimi vsi »naši«, vsi slovenski ne glede na preteklost in nazore, vsi enočutno zavedni, da se je po petdesetih letih hladu in odrinjenosti vendar treba dolžnostno po-kloniti slovenskemu **Grimmu**, pravljicarju Kunčiču, po **dr. Igorju Saksidi** »najmočnejšemu slovenskemu mla-dinskemu pesniku«. Besede »sprava« ni rekel nihče, tudi ne danes tako pogoste »poprava krivice«. A bili sta tam, poosebljeni in uresničeni, blagosrčno sta poplav-ljali dvorano. Tako je umetniška zvestoba mladih pogumno stopila v smer, kjer se politični korak starih še obotavlja. In kaj bi nedomovinskega našli v srcu člove-ka, ki je proti koncu svojega zemeljskega potovanja v »oporoki« Ded se poslavlja (ki sicer ni bila del odrske predstave) napisal:

*Pod rodno streho lastovka
se vsako leto vrne,
a mene tuja zemljica
za vekomaj zagrne.*

*Ne bo nad grobom milo pel
mi zvon domače fare,
ne bodo pošumevale
žalujke vrbe stare.*

*Iz nageljna slovenskega
mi šopek naredite
in vsako leto na ta dan
na grob ga položite.*

*Polonca ti, Polončica,
si solzo z lic obriši,
na križ nagrobni v tih spomin
takóle mi zapiši:*

**TU SREDI PAMPE ŽALOSTNE
NAŠ DEDEK DOTRPEL JE,
DO ZADNJEGA, DO ZADNJEGA
PO DOMU HREPENEL JE...**

Prizor iz Skrivnosti Blaščeve jame

Foto: France Urbanija 273

Še dva izpisa z gledališkega letaka:

Marsel Gomboc: »Poudariti sem skušal hudomušno in gledališko neobdelano plat Triglavskih pravljic.* Moj namen je, da se razveselite, izveste kaj o naših krajih, podoživite delček zgodovine in se neko nedeljo morda odpravite v Blaščevo jamo po skriti zaklad. Uprizoritev se pokriva s stoletnico rojstva avtorja Triglavskih pravljic Mirka Kunčiča, njegovi hčeri, gospe Marjanci Lešar, se iskreno zahvaljujem, da mi je z velikim veseljem dovolila prirediti delo očeta. Naj vam Skrivnost Blaščeve jame pričara lep večer, ki naj ostane še dolgo v spominu!«

Tomaž Pšenica: »Da bi še enkrat videl Slovenijo, skrivnostni svet triglavskih pravljic, da bi mu še zadnjič pred očmi zažareli vrhovi Julijcev, zadisale murke na obrežju Zlatega jezera in zapeli gozdovi nad Mlinco.

* Triglavske pravljice je leta 1994 in 1995 ponatisnila Založba Magnolija, Ljubljana. (Op. S. K.)

Tega ni dočakal! Leta 1984 je Mirko Kunčič umrl v Buenos Airesu. – Mladinski pisatelj, pesnik, dramatik, časnikar, marljiv zbiralec pripovedk iz naših krajev se je rodil 12. decembra 1899 v Lescah. Bil je urednik dnevnika Slovenec, kjer je imel stalno rubriko Kotičkov striček. Leta 1945 je kot begunec doživel Vetrinji, pot ga je nato vodila v Argentino. Napisal je preko 20 del, med njimi Od pastirčka do škofa (življenjepis **A. M. Slomška**), Cmokec-Poskokec, Tinček in Tonček, dramsko delo Triglavska roža (uprizorili v Narodnem gledališču v Ljubljani), dramsko delo Zakleti grad Peričnik in številne pesmi. – Naša gledališka skupina Dovški oder je s priredbo Skrivnosti Blaščeve jame obeležila 100 let pisateljevega rojstva.«

Stari slovenski domoljub, triglavski župnik Jakob Aljaž, kaj praviš k temu?

POTEPANJE PO OBROBJU SLOVENSKE ISTRE

KRAŠKI GRIČI NA ROBU DRŽAVE

MATEVŽ ŠUŠTAR

Ko sem nekaj tednov pred rojstnim dnevom vprašal ženo, kaj si za ta dan najbolj želi, sem dobil kratek in jednat odgovor: »Izlet na Kraški rob in na Šavrinsko!« Za izlet sva izbrala enega od lepih februarjskih dnevov tik pred tistimi snežnimi dnevi. Ko sva zgodaj zjutraj odrinila od doma, nisva slutila, kako bo ta dan lep in bogat doživetij.

VARDA

V vasi Kastelec (324 m) sem se ustavil ob kraški hišici in vprašal za pot proti Vardi. Da morava iti ob zadnjih hišah navzgor, »zaiti tako ne bosta mogla«, je bil odgovor, potem pa je prijazna ženica še pristavila:

»Ja, kako ste pa zvedeli za našo Vardo?«

Zares zanimivo vprašanje, saj je moja trda gorenjščina povedala, da prihajam od daleč. Še nekaj prijaznih besed in greva naprej. Vardi naproti.

Naša Varda, je rekla Kastelčanka. Kako se to lepo sliši! Mi imamo nad Mojstrano toliko lepih vrhov in nikoli ne rečemo »naše Grančiče« ali »naša Mežakla« ali podobno. Tukaj pa je komaj sto metrov nad vasjo skalnati vrh in domačini s ponosom pravijo, da je »naš«!

Prijetna stezica naju je v zadnjem vzponu pod vrhom kar dobro ogrela. Nekaj skalnatih pragov med vedno redkejšimi hrasti pripelje na vršni greben. Skrinjica z vpisno knjigo in žigom, improvizirana klopica in prelep razgled. Le 423 metrov nad morjem je, nič več!

Nehote mi prihajajo na misel naši predniki, ki so znali tako lepo poimenovati našo deželo. Varda pomeni v primorskem narečju razgledni vrh in tale skromen, nizek vrh je velik po razgledu, ki ga ponuja obiskovalcu.

Naši predniki so že davno znali razgled vrednotiti in so skromnemu vrhu dali pravšno ime.

Ne bom našteval dolomitskih in julijskih vrhov na obzorju, tudi Koprškega in Tržaškega zaliva ne. Nekaj posebnega je pogled na Šavrinske hribe in na Tinjan. Spodnji Kras, tik pod nogami, se pred vasjo Kastelec spremeni v plodno polje, travnike in vinograde. Čeprav smo šele v prvih dneh februarja, na polju že brnijo traktorji in obračajo prve letošnje brazde. Za Gorenjca kar čudno spoznanje, da se pomlad tukaj že začena. V naši vasi bodo sadili krompir šele prve dni v maju, tukaj pa že kmalu. Najlepsi pogled pa je na Kastelec, gručasto kraško vasico ob cesti proti Socerbu. Nad vasjo so ostanki prazgodovinskega gradišča, po katerem je vas dobila ime. Najstarejša hiša v vasi je iz 13. stoletja. Tudi v cerkvi svete Helene iz leta 1653 je še starejši gotski prezbiterij, kar pove, da je tam stala še starejša cerkva.

Cerkvica Marije Snežna na Gradišču